

Djurplågeri och våld i nära relationer

Det finns ett flertal studier som visar på sambandet mellan djurplågeri och våld i nära relationer; människor som misshandlar sina medmänniskor har ofta ett förflutet som djurplågare. Dessutom förekommer inte sällan att djur används som "utpressning" i olika fall av våldsamma relationer, både när det gäller barn och vuxna. Misshandlade kvinnor stannar kvar i en destruktiv relation av rädsla för att hunden eller något annat djur i familjen ska utsättas för misshandel. Barn tvingas titta på olika övergrepp under hot som t ex "om du berättar för någon slänger jag ut din hamster/katt/kanin från balkongen".

Manimalis har följt de här frågorna sedan dr Frank Ascione presenterade sin forskning i Rio de Janeiro 2001 ("Child Abuse, Domestic Violence, and Animal Abuse" ISBN 1-55753-143-9 samt "Safe havens for pets – Guidelines for Programs sheltering pets for women who are battered") och under sommarens konferens i Tallinn lyftes ämnet ännu en gång. I många av USAs stater har veterinärer anmälningsplikt till sociala myndigheter eftersom kopplingen mellan djurplågeri och misshandel av partner och/eller barn är så tydlig. I Nederländerna däremot polisanmäldes endast 40 av 365 rapporterade fall av djurplågeri av olika skäl, främst att veterinärer inte vill riskera att förlora en kund eller riskera att stämplas som angivare, enligt konferensens föreläsare.

I Sverige har vi problem med att skador som orsakats av djuret ägare inte ersätts av försäkringen, vilket gör att om en veterinär rapporterar misshandel av ett djur och ägaren inte har råd att betala hela kostnaden ur egen ficka, avstår man hellre att uppge orsaken till skadorna. Mörkertalet är stort och ämnet är till stor del tabu men är minst sagt förödande. När djur misshandlas är människor i fara.

Några skrämmande exempel i nutid nämnde Nathalie Nordén från organisationen VOOV om under nämnda konferens. I Sverige utsätts en av fem kvinnor för misshandel av sina män och tretton kvinnor och fyra män dödas årligen av sina partners. Några av dessa hade troligen kunnat undvikas om sociala myndigheter hade haft kännedom om kopplingen mellan djurplågeri och våld i nära relationer.

- Man blir förtvivlad när man läser om Lotta Edholm som kände att hon inte kunde komma ifrån sin före detta sambo som hotat och misshandlat henne. Hon erbjöds skyddat boende och ville ta med sin hund. Hon vägrades detta och valde då att bo kvar hemma. Hon dödades kort därefter av ex-pojkvännen.

Likaså hade mannen som dödade och styckade Vatchareeya Bangsuan länge umgåtts med tanken på att döda en människa, efter att ha styckat sin egen hundvalp (Expressen 28 september 2018). Nathalie har många järn i elden, bland annat är hon vice ordförande i föreningen Se Sambandet och föreläser för veterinärer, socionomer, poliser och andra som kommer i kontakt med djur och människor som är utsatta för våld. Som en följd av våldet blir de utsatta ofta socialt och/eller ekonomiskt isolerade och när djur är inblandade och används som utpressning mot framför allt kvinnor och barn, kan misshandel vara svår att upptäcka om man inte lärt sig att se tecken och vet hur man kan agera.

- Drygt 10 % av alla barn upplever någon gång våld i hemmet, säger Nathalie, och ungefär 1 % regelbundet. De som direkt inser sambandet ofta är olika djurskyddsorganisationer. Det gäller även de som arbetar med våldsutsatta människor. Jag skulle gärna vilja se mer samverkan även med barnorganisationerna inom det här området eftersom det ofta kan röra barnens djur. Barn kan exempelvis hålla tyst (och gör det också) trots att de exempelvis utsätts för övergrepp för att det finns ett hot mot deras kanin eller liknande.

Föreningen Se Sambandet har tagit fram broschyrer med information till dem som arbetar med människor och/eller djur, som kan laddas ner från webben <https://sesambandet.wordpress.com/vad-ar-sambandet/>

Internationellt är det relativt stora skillnader i hur veterinärer, socialarbetare, omsorgspersonal, polis m fl utbildas i och hanterar frågor kring djurplågeri och våld i nära relationer. IAHAIO (The International Association of Human-Animal Interaction Organizations) är en global organisation med 90 medlemmar från hela världen som är engagerade i forskning, utbildning, praktiskt arbete med djurassisterade aktiviteter, djurassisterad terapi och djurassisterad träning; verksamheter som främjar ökad livskvalitet för människor och djur samt en ansvarsfull djurhållning. Vid ett flertal internationella konferenser har forskare redovisat vetenskapliga studier om sambandet mellan djurplågeri och våld i nära relationer och i somras gjorde man följande uttalande:

IAHAIO supports the provision of public education, training for professionals, academic research and the promotion of effective and compassionate interdisciplinary partnerships that collaborate with a view to minimising the incidence of domestic violence and animal abuse in all its forms.

Manimalis delar givetvis IAHAIOs uppfattning och stödjer till fullo arbetet som pågår på flera plan för att öka medvetenheten i vårt samhälle och att berörda samhällsfunktioner får adekvat utbildning och verktyg för att komma tillrätta med problemen.

Text: Lena Heimlén

Foto: Pixabay

Faktaruta

VOOV, Veterinär Omsorg Om Våldsutsatta, förmedlar tillfälliga jourhem för djur under tiden ägaren är på ett skyddat boende. De flesta skyddade boenden i Sverige saknar idag möjlighet för våldsutsatta att ta med sina husdjur, vilket gör att många väljer att stanna kvar i en destruktiv relation av rädsla för att djuret ska råka illa ut om det lämnas kvar. <http://voov.nu>

Se Sambandet är ett nationellt kunskapscentrum som informerar om kopplingarna mellan dessa olika former av våld. Vår vision är att de som vänder sig till våldsutsatta människor och de som möter våldsutsatta djur ska samverka för att upptäcka och motverka våld i nära relationer. <https://sesambandet.wordpress.com>

IAHAIO, International Association of Human-Animal Interaction Organizations, <http://iahaio.org>

Länk till IAHAIOs uttalande:

<http://iahaio.org/wp/wp-content/uploads/2018/06/iahaio-position-statement-regarding-domestic-violence-and-related-animal-abuse-final-2.pdf>

Manimalis är en fristående ideell organisation med syftet att öka kännedomen om sällskapsdjurens positiva effekter på den enskilda människan och samhället.

Kontakt: Ulla Björnehammar 070-322 30 77 info@manimalis.com www.manimalis.com

Manimalis sponsras av: Agria Djurförsäkring, AniCura, Ceva Animal Health AB, Evidensia djursjukvård, Imazo AB, Royal Canin, Sveland djurförsäkringar, Svenska Kennelklubben och Zoobranschens Riksförbund ZOORF